

האם חולה צאליק יוצא ידי חובה בפסח במצות מחטה נטולת הגלוטן

רבני בית ההוראה

כ"ב אדר ב' ה'תשע"ד

כבוד הרבנים שליט"א

מצות מחטין נטול הגלוטין שלהם יוצאים בהם ידי חובת מצה או לא?

והאם יש חשש שנטילים הגלוטן מהחטה ע"י מים ויש חשש חימוץ?

נא לכתוב ההלכה, הברור, והמראי מקומות

מאוד נחוץ להלכה ולמעשה

בהצלחה וס"ד

תשובה:

שלום רב.

נידון זה תלוי במחלוקת הפוסקים, ולכן המהודר יותר במקרה כזה לאכול מצה משיבולת שועל. לחלופין, מי שמחלתו אינה חמורה ביותר, ראוי שיאכל כזית בשיעור המצומצם מקמח רגיל, כאשר לפי חוות דעת הרופאים לא ינזק מכך, משום שיש שמפקפקים בזיהוי המדויק של שיבולת שועל של זמנינו אם אכן היא מין דגן.

מקורות:

במג"א ריש סי' תנד דן אם עיסה שיש בה מורסן מחמיצה או לא, וכתב שכיון שנתבאר בגמרא שיוצאים בה ידי חובה בפסח מוכח שהיא מחמיצה שהרי צריך עיסה הראויה לבוא לידי חימוץ. ויעוי"ש שדחה וכתב, שאפשר שא"צ שתוכל לבוא בפועל לידי חימוץ ודי בכך שהם ממין הראוי לבוא לידי חימוץ. אולם בהגה' רעק"א שם ציין לדברי הרמב"ן במלחמות פ"ב דפסחים שכתב שעיסה שנילושה במי פירות אין יוצאים בה ידי חובה בפסח משום שאינה באה לידי חימוץ [מלבד הטעם שאינה לחם עוני], ומוכח שלא סבר כסברת המגן אברהם, ומחמת דברי הרמב"ן אלו צידד הגר"ש וואזנר להחמיר שלא להשתמש במצות כאלו. האריך בזה הגרש"ז אולמן בקובץ מבית לוי חלק יח. על הבעיות בזיהוי של השיבולת שועל בזמנינו וההמלצה הנ"ל עם פירוטה הרפואי המדויק, ראה קובץ דרכי הוראה חלק א מאמרו של הרב פנחס פרנקל.

תגובה אחת

מאת משפ' צליאק:

09/04/2014 בשעה 1:06 am

רק להאיר: מנסיון אישי, חקרת את הנושא לעומק, עבור ילדיי.

1. המצות משיבולת שועל המשווקות בזמנינו יש עליהם את ההכשרים המהודרים המקובלים. (בד"ץ עדה"ח, הרב מרדכי גרוס, שארית)

2. רק על ארבע כוסות נאמר שגם מי שמזיקו ידחוק עצמו לשתות, על מצה לא נאמר.

3. לגבי נזק מכזית אחד, לפי המחקרים (שאמנם עדיין לא מספיק מעמיקים), הנזק מגלוטן לרגישים, הינו מצטבר ולא תמיד מיידי (מלבד כאבי בטן שבאים במייד), גם מי שהרגישות אצלו נקראת נמוכה, מופתע לפעמים שרק מזיהום גלוטן סביבתי חש ברע, במחקרים נקראת המחלה "מחלת אלף הפנים" מסיבה זו שההפתעות של הרגישות מתחלפות.

4. בכל המקרים, מי שנמנע מצריכת גלוטן בצורה מוחלטת, אינו מרגיש כל סימפטום של המחלה.